

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2004-2005

14 JUILLET 2005

Projet de loi modifiant la loi du 26 mars 2003 portant création d'un Organe Central pour la Saisie et la Confiscation et portant des dispositions sur la gestion à valeur constante des biens saisis et sur l'exécution de certaines sanctions patrimoniales

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MME TALHAOUI

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2004-2005

14 JULI 2005

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 26 maart 2003 houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW TALHAOUI

Composition de la commission / Samenstelling van de commissie :

Président / Voorzitter : Hugo Vandenberghe.**Membres / Leden :**

SP.A-SPIRIT	Jacinta De Roeck, Staf Nimmegeers, Fauzaya Talhaoui.
VLD	Pierre Chevalier, Jeannine Leduc, Luc Willems.
PS	Jean-François Istasse, Marie-José Laloy, Philippe Mahoux.
MR	Jean-Marie Cheffert, Christine Defraigne, Nathalie de T' Serclaes.
CD&V	Mia De Schampelaere, Hugo Vandenberghe.
Vlaams Belang	Jurgen Ceder, Anke Van dermeersch.
CDH	Clotilde Nyssens.

Suppléants / Plaatsvervangers :

Fatma Pehlivan, Lionel Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Myriam Vanlerberghe.
Jacques Germeaux, Stefaan Noreilde, Annemie Van de Casteele, Patrik Vankrunkelsven.
Sfia Bouarfa, Jean Cornil, Joëlle Kapompolé, Philippe Moureaux.
Jihane Annane, Berni Collas, Marie-Hélène Crombé-Berton, Alain Destexhe.
Sabine de Bethune, Jan Steverlyncx, Erika Thijs.
Yves Buysse, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire.
Christian Brotcorne, Francis Delpérée.

*Voir :***Documents du Sénat :****3-1305 - 2004/2005 :**

N° 1 : Projet transmis par la Chambre des représentants.

*Zie :***Stukken van de Senaat :****3-1305 - 2004/2005 :**

Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

I. PROCÉDURE

Le projet de loi qui fait l'objet du présent rapport relève de la procédure bicamérale. Il faisait initialement partie du projet de loi portant des dispositions diverses (articles 103 et 104 du texte initial), qui relève, quant à lui, de la procédure facultativement bicamérale. La Chambre des représentants l'a séparé de celui-ci pour le soumettre à la procédure bicamérale (article 77 de la Constitution).

Le présent projet de loi a été adopté par la Chambre et transmis au Sénat le 14 juillet 2005.

La commission de la Justice l'a examiné en même temps que le projet de loi portant des dispositions diverses (doc. Sénat n° 3-1302).

Les deux projets de loi ont été examinés par la commission au cours de ses réunions des 12 (en application de l'article 27.1, deuxième alinéa, du règlement du Sénat) et 14 juillet 2005.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE LA MINISTRE DE LA JUSTICE

Les dispositions du projet ont pour objet d'assurer un meilleur échange d'informations entre la Justice, les Finances et les Affaires sociales. À la suite d'une décision de la Conférence des Présidents, ces dispositions, qui faisaient initialement partie du projet de loi portant des dispositions diverses (doc. Chambre, n° 51-1845/1), ont été séparées de celui-ci. Elles sont maintenant fondées sur l'article 77 de la Constitution et forment le projet de loi modifiant la loi du 26 mars 2003 portant création d'un Organe Central pour la Saisie et la Confiscation et portant des dispositions sur la gestion à valeur constante des biens saisis et sur l'exécution de certaines sanctions patrimoniales.

L'Organe Central pour la Saisie et la Confiscation (OCSC) a été créé au sein du ministère public par la loi du 26 mars 2003.

Il fournit un soutien logistique et procédural lors de la gestion des biens saisis ou de l'exécution des confiscations.

L'Organe est toutefois informé par les services de police et les parquets de toutes les autres saisies de valeurs mobilières et immobilières et encode ces données.

Régulièrement, le juge ou le magistrat du parquet ordonne la restitution des biens saisis. Leur propriétaire peut être redevable à l'égard de l'administration fiscale ou de la sécurité sociale.

I. PROCEDURE

Het wetsontwerp dat in dit verslag aan bod komt valt onder de bicamerale procedure. Oorspronkelijk maakte het deel uit van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen (artikelen 103 en 104 van de oorspronkelijke tekst), dat dan weer onder de facultatief bicamerale procedure valt. De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft het afgesplitst om het de bicamerale procedure (artikel 77 van de Grondwet) te laten volgen.

Dit wetsontwerp werd op 13 juli 2005 aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers en op 14 juli 2005 overgezonden aan de Senaat.

De commissie voor de Justitie besprak het samen met het wetsontwerp houdende diverse bepalingen (stuk Senaat, nr. 3-1302).

Beide ontwerpen werden door de commissie besproken tijdens haar vergaderingen van 12 (in toepassing van artikel 27.1, tweede lid van het reglement van de Senaat) en 14 juli 2005.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN JUSTITIE

Het doel van de bepalingen van het ontwerp is te zorgen voor een betere doorstroming van informatie tussen Justitie, Financiën en Sociale Zaken. Door een beslissing van de Conferentie van de voorzitters werden die bepalingen, die oorspronkelijk deel uitmaakten van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen (stuk Kamer, nr. 51-1845/1), van dat wetsontwerp afgesplitst. Ze steunen nu op artikel 77 van de Grondwet en vormen het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 26 maart 2003 houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties.

Het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV) werd opgericht binnen het Openbaar ministerie bij de wet van 26 maart 2003.

Het biedt logistieke en procedurele ondersteuning bij het beheer van in beslag genomen goederen of bij de uitvoering van verbeurdverklaringen.

Het Centraal Orgaan wordt evenwel ingelicht door de politiediensten en door de parketten over alle andere beslagen van roerende en onroerende goederen en het codeert die gegevens.

Geregeld beveelt de rechter of de parketmagistraat de teruggave van de in beslag genomen goederen. De eigenaar ervan kan verschuldigd zijn ten aanzien van de fiscale administratie of de sociale zekerheid.

Comme le notaire a l'obligation d'informer les receveurs fiscaux et les organismes percepteurs de cotisations de sécurité sociale quant à la remise de sommes d'argent, le projet de loi prévoit une possibilité pour l'OCSC de leur transmettre de telles informations.

Lorsque les biens saisis sont gérés par l'OCSC, comme c'est le cas actuellement de l'argent liquide, une procédure simplifiée de notification de la saisie-arrêt entre les mains de l'OCSC a été prévue. L'OCSC avise lui-même le saisi.

Actuellement, quatre fonctionnaires fiscaux du service des domaines et du service du recouvrement sont détachés à l'OCSC et peuvent servir de relais pour transmettre les informations. Le projet de loi prévoit le détachement de fonctionnaires des organismes percepteurs des cotisations de sécurité sociale.

III. DISCUSSION GÉNÉRALE

Questions des membres

M. Mahoux constate que le ministre a évoqué, dans son exposé, une décision de la Conférence des présidents concernant les deux dispositions modifiant la loi du 26 mars 2003 portant création d'un Organe central pour la Saisie et la Confiscation. De quelle Conférence des présidents s'agit-il ?

Mme Nyssens demande quelles sont les raisons qui justifient le retrait de ce volet du projet de loi portant des dispositions diverses pour en faire un projet de loi distinct à soumettre à la procédure obligatoirement bicamérale.

M. Hugo Vandenberghe se pose des questions concernant la procédure qui a été suivie en vue de la requalification. En effet, la Chambre des représentants n'est pas compétente pour requalifier unilatéralement des dispositions. La qualification est régie par la loi et, en cas de requalification, il y a lieu de saisir la commission parlementaire de concertation. La requalification par amendement au sein d'une des deux chambres est en principe impossible.

M. Mahoux fait remarquer que le changement de qualification qu'a opéré la Chambre des représentants a pour effet que les dispositions concernant l'Organe central pour la saisie, qui étaient soumises initialement à la procédure bicamérale facultative (article 78 de la

Aangezien de notaris verplicht is om de belastingontvangers en de inningsinstellingen van sociale zekerheidsbijdragen in te lichten over het overhandigen van de geldsommen, voorziet het wetsontwerp een mogelijkheid dat het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring hen dergelijke inlichtingen doorgeeft.

Wanneer de in beslag genomen goederen door het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring worden beheerd, zoals nu het geval is bij baar geld, werd een vereenvoudigde notificatieprocedure voorzien van het derdenbeslag in handen van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring. Het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring licht de beslagene zelf in.

Op dit ogenblik zijn 4 fiscale beambten van de dienst domeinen en van de dienst invordering gedetacheerd bij het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en kunnen ze als tussenpersoon fungeren om inlichtingen door te geven. Het wetsontwerp voorziet de detachering van de ambtenaren van de inningsinstellingen van sociale zekerheidsbijdragen.

III. ALGEMENE BESPREKING

Vragen van de leden

De heer Mahoux stelt vast dat de minister het in haar uiteenzetting had over een beslissing van de Conferentie van de voorzitters over de twee bepalingen tot wijziging van de wet van 26 maart 2003 houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring. Over welke Conferentie van voorzitters gaat het ?

Mevrouw Nyssens vraagt welke redenen de intrekking van dit deel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen rechtvaardigen om er een afzonderlijk wetsontwerp van te maken dat onder de verplicht bicamerale procedure valt.

De heer Hugo Vandenberghe heeft vragen bij de gevolgde procedure voor herkwalificatie. De Kamer van volksvertegenwoordigers is immers niet bevoegd eenzijdig te herkwalificeren. De wet regelt de kwalificatie en bij herkwalificatie dient de parlementaire overlegcommissie te worden gevat. Herkwalificatie door amendement in een van beide kamers is in principe niet mogelijk.

De heer Mahoux wijst erop dat de wijziging van kwalificatie die de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft uitgevoerd tot gevolg heeft dat de bepalingen betreffende het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming, die oorspronkelijk onder de optioneel

Constitution), seront soumises désormais la procédure bicamérale obligatoire (article 77 de la Constitution). Les conséquences d'une telle modification sont moins importantes pour l'autre Chambre que si l'on se trouvait dans l'hypothèse inverse.

M. Hugo Vandenberghe précise que la procédure réglant le travail parlementaire est garantie par la loi. Il suffisait de convoquer la Commission parlementaire de concertation pour qu'elle adapte la qualification des dispositions. La Conférence des présidents n'a aucune compétence en la matière.

Sur le plan du contenu, M. Hugo Vandenberghe fait remarquer que l'article 16bis (nouveau) inséré modifie fondamentalement les missions de l'organe central. La nouvelle mission est d'une toute autre nature que les missions existantes, et elle ne semble pas cadrer avec celles énumérées à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003.

Réponses du gouvernement et discussion

En ce qui concerne la requalification de certaines dispositions du projet initial en dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution, la ministre se réfère à un document rédigé à la Chambre.

M. Mahoux fait observer que le gouvernement ne peut se fonder sur un document rédigé unilatéralement par la Chambre comme s'il s'agissait d'un document probant.

Comme l'a souligné le président, la commission de concertation doit être saisie par l'une des deux chambres, lorsqu'il y a lieu de modifier la qualification de certaines dispositions

En l'occurrence, cette démarche n'a pas été escomptée.

Toutefois, comme il y a, en l'espèce, une requalification de dispositions facultativement bicamérales en dispositions obligatoirement bicamérales, il n'y a pas eu d'atteinte aux prérogatives du Sénat.

IV. DISCUSSION DES ARTICLES

Sous réserve des corrections de texte, les articles 1er à 3 ne donnent lieu à aucune observation.

Corrections de texte

Art. 2

Dans le texte néerlandais de l'article 16bis, § 2, dernier alinéa, proposé, le mot « die » est supprimé.

bicamerale procedure vielen (artikel 78 van de Grondwet), nu de verplichte bicamerale procedure zullen volgen (artikel 77 van de Grondwet). De gevolgen voor de andere assemblee van dergelijke wijziging zijn minder belangrijk dan wanneer het andersom was.

De heer Hugo Vandenberghe wijst erop dat de procedure die het parlementaire werk regelt door de wet gewaarborgd wordt. Het volstond de Parlementaire overlegcommissie samen te roepen opdat ze de kwalificatie van de bepalingen kon aanpassen. De Conferentie van voorzitters is hiervoor geenszins bevoegd.

Inhoudelijk merkt de heer Hugo Vandenberghe op dat het ingevoegde nieuwe artikel 16bis een fundamentele wijziging aanbrengt aan de opdrachten van het centraal orgaan. Zij is van heel andere aard dan de bestaande opdrachten. De nieuwe opdracht lijkt niet te passen in de opsomming van de opdrachten in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003.

Antwoorden van de regering en debat

Wat de wijziging van kwalificatie betreft van een aantal bepalingen van het oorspronkelijke ontwerp in bepalingen die onder artikel 77 van de Grondwet vallen, verwijst de minister naar een document dat de Kamer heeft opgesteld.

De heer Mahoux wijst erop dat de regering niet kan steunen op een document dat eenzijdig door de Kamer is opgesteld als had het bewijskracht.

Zoals de voorzitter het heeft beklemtoond, moet de overlegcommissie door één van beide kamers worden samengeroepen wanneer de kwalificatie van bepalingen moet worden gewijzigd.

Dat is nu niet gebeurd.

Maar omdat het om een verandering van kwalificatie gaat van optioneel bicamerale bepalingen in verplicht bicamerale bepalingen, zijn in dit geval de prerogatieven van de Senaat niet geschonden.

IV. ARTIKELGEWIJZE BESPREKING

Onder voorbehoud van de tekstcorrecties, geven de artikelen 1 tot 3 geen aanleiding tot enige opmerking.

Tekstverbeteringen

Art. 2

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 16bis, § 2, laatste lid, wordt het woord « die » geschrapt.

